

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lep.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

Az új főispán.

Amint biztos forrásból értesülünk, a magas kormány legközelebb már élni fog jogával s ő Felsége elé terjesztendi azon férfi nevét, kit bizalmával megajándékozva, Alsófehérmegye főispáni székére kíván tölteni.

A megyék intező köreinek véleményét ily kérdésben nem szokta a miniszter kikérni, amint hogy a tisztujtásnál a megye sem kérdi a minisztert: kit ohajtana pl. alispánnak, főjegyzőnek megválasztatni. Ámde, míg a törvényhatóság több választottjai teljesen ismerik a viszonyokat, a különböző érdekeket s azokra különböző befolyással bíró bíró férfiakat, addig a kormányt képviselő új főispán ha nem a megye jeles férfiai közül választatik, ismerheti ugyan azon intenciókat, melyekre való figyelemmel részben vezetni, főleg azonban ellenőriznie kell általánosságban az ügyek folyamát, de a helyi viszonyok, személyek ismeretével nem bírva, csak főispáni széke elfoglalása után foghat ezen nagyfontosságú feladata megoldásához, mely — a dolgok természetében sejlő okoknál fogva — sokszor pár évet is igénybe vehet. Ily körülmények között ritka szerencsés férfiúnak kell tartanunk az oly főispánt, ki a közigazgatás ezer águ kérdéseinek elméleti ismeretén kívül a gyakorlati élet szövevényes utjain is gyorsan tájékozni bírja magát.

Am Alsófehérmegye leendő főispánjának helyzete, feladata nagyságánál fogva, az erdélyi részekben kiváló fontossággal bír és nem kicsinylendő nehézségekkel van összekötve. Mi, kik apróra ismerjük a multat változatos eseményeivel, fényes és szomorú, felemelő és kedvetlen mozzanatokban

gazdag fordulataival, — kik tapasztalatainknál fogva több-kevesebb valószínűséggel képesek vagyunk egyes lépések eredményét kiszámítva, azok rendszeresen várható hatását mérlegelni: — kik belelítettük magunkat a viszonyok különböző alakulásainak tanulmányozásai között a kaleidoscop-szerűen változó közéletbe, leginkább vagyunk képesek felfogni a nehéz feladatot.

Szándékosan nem akarunk szólni a nemzetiségi viszonyokról; mindenki tudhatja, hogy még számos év fog eltelni, míg a kölcsönös bizalom és testvéries érzelem oly teljesen helyre fog állani, amint közhazánk javára őszinte szívből ohajtjuk. De úgy hisszük, hogy a dolgok jelenlegi helyzete egy főispán bölcsességét, tapintatát s erélyét a személyek s viszonyok pontos ismerete mellett kiválóan hívja fel.

A közigazgatás menete a városokban, járáásokban, községekben különböző lévén, a helyes irányu ellenőrzés, utbaigazítás, a különböző vidékek szerint fejlődő érdekek czélzerű kielégítése amily sok időt kíván, eredményeiben ép oly áldásos lehet.

Különösen városaink: a magyar nemzetiség bástyái, a hazafias irányu művelődés központjai, a fejlődöttebb ipar fészkei, az áldásos hatású társadalmi intézmények és humánus intézetek főhelyei érdemelnek kiváló figyelmet és pedig jelenleg annál inkább, mennél örvedetesebb szemlélnünk az erőteljes haladást s azt a fáradságtalan munkásságot és buzgalmat kívánó törekvést, mely ezekben a közelebbi évek alatt nyilvánult s melyeket szóval, tettel s anyagi segélyvel pártolni kell.

A társadalmi élet s az egyleti tevékenység föllendülése és hasznos irányban való vezetése,

közgazdasági, népoktatási viszonyaink meleg felkarolása és fejlesztése gazdag anyagul szolgálhat egy nemes ambíciókkal telt tetterős főispánnak s mi úgy hisszük, hogy az ily irányu rendszeres működés sokkal jobban biztosítja jövőnket, mintha csak a képviselő- s egyéb választások alkalmával adunk alkalmat a közélet sokszor furcsa eredményü fölpezsdüléseire — és sokkal általánosabbá teszi a kormány képviselője iránti bizalmat és szeretetet, mintha csak száraz burokratikus módon érintkezve megyéjével s azt is csak kötelességszerűen a hivatalos gyűlések alkalmával eszközölné.

Alsófehérmegye jelenleg az egyetértésnek, józan gondolkodás által vezérelt tevékenységnek s gyöngye erőnkhez mért, de folytonos haladásnak képét tünteti fel. — Mi ugyan magunkban is képesnek érezzük magunkat önkormányzati jogaink gyakorlásával megfelelni nehéz kötelességeinknek, de ha a magas kormány bölcsessége oly férfit ültet a diszes főispáni székbe, ki jóindulatu önzetlen buzgalommal és párttekinetek által nem befolyásolt tevékenységgel segíti elő közhasznú törekvéseinket, — a közös egyetértés hatása még teljesebbé fogja tenni szíveinket és e feletti örömmünket. — Ohajtjuk szívünkben, hogy így legyen!

Az országos kiállítás megnyitása.

Folyó évi május 2-ik napja Magyarország újabb közéletének legfontosabb napját képezi.

Nemcsak közgazdasági tekintetben nevezetes ez politikai fontosságú nyert ő felségének a királynak s a fenséges trónörökösnek beszédei, az ott megjelent főherczegek, nagykövetek személyei által s azon kiváló figyelem folytán, melyet mindnyájan ismételve, a kiállítás sikerült volta felett kimutattak.

TÁRCZA.

Ez az ő dala volt. . . .

Ez az ő dala volt,
Gyakran dalolhatta,
Én mellette ültem
Szép dalát hallgatva.
Fülemben cseng most is;
Jól emlékszem rája:
— Szomorú fűz ágna
Hajlik a virága.

Ez az ő dala volt,
S a mikor dalolta,
Mindég könyben ázott
Két halovány arca,
Mint hogyha szívének
Valami úgy fájna . . .
— Szomorú fűz ágna
Hajlik a virága.

Nem kérdeztem — mért sir, —
Vele együtt sirtam,
Bánatomnak terhét
Én is alig bírtam;
Egy fájt mindkettőnknek:
Szeretni — hiába . . .
— Szomorú fűz ágna
Hajlik a virága.

Egy fájt mindkettőnknek . . .
Nem bírta viselni, —
Most már pihen ott lenn,
A hol nem fáj semmi.
Vérző szívvel hullok
Alá sirhalmára . . .

— Szomorú fűz ágna
Hajlik a virága.

Ez az ő dala volt . . .
Most már az enyém lett,
Ez legyen fölöttem
A halotti ének!
Hogy ha majd meghalok
Írjátok fejfámra:
— Szomorú fűz ágna
Hajlik a virága.

Farkas Sándor.

Egy anya története.

— Andersen után. —

Egy anya bánatosan virasztott kis beteg gyermeke mellett, kit nagyon féltett a haláltól. A sáppadt arczu gyermek kis szemei be voltak hunyva, melle nehezen s olykor oly mélyen lélegzett, mintha sohajtana, mi az anya szívét még szorongóbbá tette.

Kopogtak az ajtón, s egy szegény öreg lépett be nagy lópokrócczal hátán, mert ez meleget tart, s ily téli időben ugyancsak jól fog. Künn mindent hó és jég borított s metszően fűt a szél.

Mivel az átfázott öreg didergett, s a gyermek elszenderült, az anya felkelt, egy csuporban bort tett a tűzhez, hogy az öreg számára megmelegítse. Az öreg leült s ringatta a bölcsőt, az anya is leült melléje, tekintete nehezen lihegő kisedére lapadt s kezébe fogta kis kacsóját.

„Ugy-é” — kérdezé az anya — „te is azt hiszed, hogy nem veszitem el? A jó Isten nem foszt meg tőle!”
Az öreg, (ki a Halál volt) oly különösen intett fejével, hogy igent is, nemet is jelenthetett.

A szegény anya szemei megteltek könnyel, de mivel már harmadnapja, hogy szemeit egy perce sem hunyta be, feje alá hanyatlott, meglepte az álom, de egy perc múlva már felretent s minden tagja remegett a hidegtől.

„Mi történt?” kérdé, körülnézve a szobában; az öreg eltűnt, gyermeke is eltűnt, az öreg magával vitte. Ott a sarokban nyekergett az ócska óra, a súlyos ólomnehezék (prudus) a padlóra zuhant s az óra megállott.

A szegény anya gyermekét kiáltozva kifutott a házból. Künn a hóban egy nő állott hosszú fekete ruhában s így szólt: „a ki szobádban volt, az a Halál, láttam mint szaladt el kis gyermekeddel, a szélénél gyorsabb a haladása, s a mit egyszer elvitt, soha sem hozza vissza.”

„Csak azt mondd meg, hogy merre ment?” felelt az anya — „a nyomát mutasd meg s megtalálom.”

„Tudom hová ment” szölt a fekete ruhás nő — „de addig meg nem mondom, míg minden dalt el nem daloloz, melylyel gyermekedet elaltatni szoktad. Szeretem a dalokat, régóta ismerem azokat, én vagyok az Éj, láttam könnyeidet, midőn daloltál.”

„Valamenyit eldaloltam” szölt az anya, „de ne tartóztass, hogy érhessem utol, s kaphassam vissza gyermekemet.”

De az Éj nem felelt. Az anya tördelte kezeit, dalolt és zokogott. Sok volt a dal, még több a köny. Szölt ezután az Éj: „Térj be jobbra a sűrű fenyvesbe, a Halált arra láttam menni gyermekeddel.”

Az erdő mélyében az anya kereszttüthöz ért s nem tudta merre tarison. Csipkebokorra akadt ott, melynek sem levele, sem virága, mert fagyos téli idő volt, s jégcsapok lógtak az ágakról.

„Láttad a Halált erre menni gyermekemmel?”

„Láttam” szölt a csipkebokor, „de hogy merre ment, addig meg nem mondom, míg kebeleden fel nem melegítesz, különben megvesz itt az Isten hidege, jéggő dermedek.”

És az anya szorosán kebelére ölelte a csipkebokrot, hogy a jég leolvadjon róla. A tuskák megszagattak testét, melyből nagy cseppekben szivárgott a vér. De a csipkebokor a téli idő daczára kilevelezett s virágdiszbe iltözött a bánkódó anyaszív melegétől. A csipkebokor végre megmondta, hogy merre kell mennie.

Ámbár egy hét mult el már a megnyitás óta, mégis helyesnek látjuk azt, mint örök emlékezetre méltó, lapunkban terjedelmesebben is közölni, felhiva olvasóinkat, hogy Ő felségei beszédeinek tartalmát ismételve olvassák el s visszagondolva a mult időkre, örömtelt szívvel gondoljanak a jelenre s erős bizalommal, versenyre kész munkáerővel készüljenek a jövőre.

Óriási közönség foglalta el már a kora reggeli órákban az utcákat a királyi várpalotától a gyönyörű Andrásy-uton végig a kiállításnak a városligetbe vezető kapuzatáig. Képviselet volt ez óriási embertömegben, mely egész hosszában egy élő, örömtől, lelkesedéstől tomboló sorfalat képezett, a főváros minden rétege.

Az első udvari fogat 12 óra tájban érkezett Albrecht főherceggel, utána jött Rudolf trónörökös Stefániával, majd utána József főherceg nejevel, Károly Lajos és Lajos Victor és Frigyes Vilmos főherceg, Koburg Fülöp hg., kiket a nép mind éljenzéssel fogadott: a hölgyek a paloták ablakaiból kendőiket lobogtatták.

Valamivel 12 óra után érkezett meg a király. Az „éljen”, mely Budavárban vette kezdetét, onnan a királyi fogatával együtt hűmpölygött végig ajkáról-ajkra szállván, a lánczidőn, a Ferencz József-téren s a fürdő-utcán keresztül, itt az Andrásy-utig megtízszerezedett. A paloták visszhangozták a százezer ajkáról felhangzó éljenzet, egy impozáns chorussá változtatva azt. A király, ki fedetlen fővel volt kocsijában, barátságos fejbólintással fogadta az alattvalói hűség és ragaszkodás ezen igaz szívből fakadó jeleit.

A királyi pavillon előtt ott volt az egész ország s a külföldi nagyhatalmak követei által képviselve volt az egész világ. A látvány, mit ez a tér nyújtott közönségével, utólráhatatlan s alig is írható le.

Oly társaság volt ott együtt, a mely egyesített magában minden kiváló osztályt, a tehetség, a születés és rang minden kitűnőségét, főpapokat és főrangukat, tudósokat és írókat, a politika és közhatalom legfőbbjeit. A koronázás s trónörökös esküvéje óta annyi és olyan nagy diszruhát az ország együtt még soha nem látott, mint a mennyi és minő itt volt. Akárhová tekintett az ember, a diszruhák keleti színpompája gyönyörködte, a bámulatos ékszerek ragyogása elvakította.

A nagykövetek, követei és consulo csoportja a legérdekesebbek egyike volt, ott volt a Reuss herceg, a német nagykövet, ki a német lovasgárdazred egyenruháját viselte; a francia nagykövet Foucher de Careil gr. agg diplomata; azután Lobanoff herceg az orosz nagykövet, egy nyájas, szívélyes, tréfás ur, a kivel diplomátáink a legszívesebben czevegtek a várakozás alatt; ott Robilant gr. az olasz nagy követ, kinek egyik karja hiányzik, arca csupa összemarcangolt sebhely, eltörzött borzasztó arcz, de nem csuf, hanem hősies: eredménye egy vitézül ki-küzdött esatának, melyben Robilant csapata vitta ki a győzelmet; ott az angol nagykövet: sir Paget nyugodt, mo-

Elért aztán egy tóhoz, melyen nem volt hajó vagy csónak. A tó nem volt annyira befagyva, hogy az embert megbírja, de oly esekély sem volt, hogy átgázolni lehetett volna s az anyának mégis át kellett hatolni azon, hogy gyermekét megkaphassa. Lehajolt hát, hogy a temérdek vizet kigyá, ez ugyan embernek képtelenség volt, de a bánatos anya remélte, hogy valami csoda történhet.

„Egy nem érsz ezélt” szölt a tó, „inkább másként egyezzzünk ki! Én szenvedélyes gyöngygyűjtő vagyok, s a te két szemednél tisztább vizű gyöngyöt soha sem láttam, ha könnyeidet belém hullatod, átszállítlak a nagy üveg-házba, hol a Halál lakik s virágot és fát tenyészti; minden virág, minden fa egy-egy embernek az élete.

„Mit nem adnék én oda, csak hogy gyermekemhez juthassak!” szölt az anya kisirt szemekkel. Tovább ömlöttök könnyei, szemei pedig a tó fenekére hullottak, hol két keleti gyöngygyé váltak. A tó hátára kapta az anyát s ringató lebbenéssel a tulpartra tette ki, hol egy hosszú-hosszu tündéri szép ház állott. Vajjon ligetekkel s grottákkal ékes hegyoldal, vagy ácsfaragta ház-e? nem lehetett tudni. Szegény anya úgy se láthatta volna, hisz már kisorsa szemeit.

Hol találok meg a Halált, ki gyermekemet elvitte? „Ide még nem érkezett,” felelt egy fehérhajú anyóka, ki a Halál üveg-házára gondot viselt. „De hogy találtál ide, s ki volt segítségédre?” „A jó Isten”, felelt az anya — „ki irtalmas szívű, s hiszem, hogy te is az leszel. Szölj, hol találok fel kis gyermekemet?”

„Gyermekedet én nem ismerem”, szölt az anyóka — te pedig világtalan vagy! Sok fa és virág hervadt el a mult éjjel, s a halál mindjárt megjő, hogy ávultesse. A mint jól tudhatod, minden embernek meg van az életfája vagy életvirága szhoz képest s milyén koru. Ezek is csak olyanok, mint a másféle plánta, csak hogy ver a szívök.

A gyermekszív is ver, ez legyen utmutatód, hátha ráismeresz a gyermeked szívverésére.

(Vége köv.)

solygó diplomata, s a fiatalos Sadullah pasa, török nagykövet; ott az amerikai nagykövet s a japán, a pápai nuntius, a perzsa nagykövet fekete kalpagformájú fezzével, szóval: a diplomatai testület egyikét nyújtotta a legpompásabb, legérdekesebb látványoknak.

Majd megérkeztek a miniszterek is, a kik a nagykövetekkel a legszívesebben társalgásba elegyedtek. Hozzájuk csatlakozott az altábornagyi ruhába öltözött Kálnoky gróf külügyminister, az oszszakállu, de fiatalosan erőteljes Lucius német miniszter, s Pinó br. az osztrák földmívelési miniszter.

Pontban tizenkét órakor ujlag felhangzott a moraj, csakhogy sokkal hatalmasabban, erőteljesebben, harsogóbban, mint ezelőtt. A trónörökös ezt néhány percczel megelőzőleg kijött a terrassra, lovastábornoki egyenruhában, kalpagját kezében tartva. Hosszas, viharos éljenzés harsogott fel, mely le sem esillapult addig, míg a trónörökös nehány szót nem váltott Szechenyi Pál gróffal és Matlakovics Sándorral, kikkel kezét is szorított. A trónörökös ezután visszasietett a pavillonba, hogy mint a kiállítás védőnöke fogadja a királyt. Kivárlól ekkor egy szakadtlan éljenzés hangzott be, ezalatt kanyarodott be a király kocsija, s jelent meg alakja a pavillonban. Néhány szót váltott a főhercegnőkkel, azután az ajtók megnyitlák s kilépett a király, karján vezetve Stefánia főhercegnőt. Eljen! éljen! harsogott a tömeg, s alig akart elesitlulni, míg a király, valamint a főhercegnő is a legszívesebben mosolylyal hajtogatták magukat. A király megállott a terasse felsőbb lapján, kezében tartva kalpagját, míg a trónörökös főherceg lejebb állott, ugyancsak hajadon fővel. A király mellett állott Stefánia főhercegnő, mögötte Izabella és Clotild főhercegnők, mögöttük József főherceg gyermekei Margit Mária Dorottya főhercegnő. Az uralkodó család hölgyei mögött félkörben, nagyszerű háttért nyújtottak a főhercegek, biboros egyenruhájukban, elkezdve az ősz Albrecht főhercegtől az ifju dsidás főhadnagy főhercezig, valamennyien fedetlen fővel állottak. E látvány nagyszerűsége lebilincselte mindenki figyelmét. Az uralkodó és családja tagjai körül a külhatalmak nagyövelei és főconsuljai, jobbról a magyar miniszterek, a külügyminister, az osztrák és a német miniszter, előttük több száz főre menő tömeg az ország legkiválóbb polgárai. Ha ezt a képet a fényképezésnek sikerült megörökíteni, a jelenetek egyik legnagyobbserűjét örökítette meg.

A trónörökös elkezdő mondaní beszédét erős, érzeteli hangon.

A trónörökös beszéde.

Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb Urunk! Boldogító azon pillanat, melyben a felséges uralkodó elé azon hódolatleljes kérelmet járulhatok — miszerint az itteni kiállításnak az első és egyszersmind legjobb felavató üdvözlétet adja meg, további útjára, királyi szavával.

Egy évezreden át tartotta fön magát ez a nemzet, ugy a szerencse — mint a balsors változatai közt, s az ősei által elfoglalt földön egy hatalmas közöletet alapított meg.

E mai napon ujölt erőben egyesülnek Szent István koronájának minden országai egy béke ünnepélyben, mely a bel- és külhöndnek, fényes látványát mutatja fel annak, mivé emelkedett Magyarország, viszonylag rövid idő alatt felséged bölcs, felvilágosult és odaadásteljes kormányzata s a nemzetlekesült hazafisága mellett.

Ez a nagy, söt meglepő előhaladása Magyarországnak a közművelődés munkálataiban, e helyütt egy tágas, szingazdag képben van összefoglalva.

A Szent István koronája országait lakó népek értelmessége, igyekezete és képessége a természet kincseit magasra emelve, gyümölcsözővé tette.

Valódi hadszemléje ez Magyarország mezei, erdei és gazdaszatának és állattenyésztésének, bányaművelésének, ipari és kézművességi erejének, irodalmi és tudományos, művészi és építészti alkotásának és tanügyi fejlődésének.

Itt birjuk a tényleges tanúságait azon, épen ugy belterjes, mint egészszeges kifejlődésnek, melyre a hazafi teljes elégtétel érzetével tekint.

Örömmel fogják Magyarországnak ezen előhaladását mindazon egyéb országok üdvözölni, melyek felségednek megáldott jogára alatt egyesülvék. — s az idegen nemzetek honossai, kik a klállítást tanulmányozni fogják, ujabban is igazságos elismeréssel fognak Magyarország tett-ejének és szellemének adózni.

Ezen érzelmektől emelve, ezen gondolatoktól áthatva, intézem felségedhez azon legalázatosabb kérésemet, kegyeskedjék felséged ezen kiállítást megnyitottnak nyilvánítani.”

Az éljenzés, s a zenekar háromszoros tussfuvásának lecsillapultával felelt a király, egy kissé emeltebb hangon, határozottan hangsulyozva beszédének minden kiemelkedő mondatát. Szavait mély esőndben hallgatták, nehányszor azonban mégis kitört az éljenzés, mely végezetül oly általánossá lett, hogy csak akkor szünt meg, a mikor a

király beszélgetését a nagykövetekkel megzavarta volna. E beszéd következő:

A király válasza.

Azon magasztos ünnepély, mely bennünket ma e helyen egyesít, méltán a legőszintébb örömmel töltheti be keblünket, mert egy oly mű felavatása áll előttünk, mely mint a szorgalom és becsületes munka, az anyagi és szellemi teremőerő szüleménye e az erre hivatott tényezők tevékeny, szakértő és hazafias közreműködésének vívmánya, hivatva van a világ előtt nemcsak magyar koronám országainak áldásdus fejlődését feltárni, hanem egyszersmind fenhangon hirdetni, hogy ezen szép országok a kultur-államok közt minden tekintetben méltó helyet foglalnak el.

Örömmel jelentem meg azért, hogy ezen — jelentőségére nézve a közönséges kiállítások színvonalán felül álló, méltán nemzetinek nevezett ünnepélyt jelenlétem által felavassam, hogy annak sikere, az ahhoz kötött várakozásoknak minden irányban megfelelő, nemcsak a fentjelzett czélokat biztosítsa, de egyszersmind a szorgalom és áldásthöz munka ösvényén való folytonos és fokozott haladásra hathatós ösztönül szolgáljon.

Ezen reménytől és óhajától áthatva, a kiállítást ezennel megnyitottnak nyilvánítom.”

Ugyane pillanatban fölvtanták a lobogót a kiállítás főárbozczáira, a katonazenekar rázendítette a királyhimnust, a harangok megkondultak, — s a kiállítás meg volt nyitva.

Tizsa Kálmán miniszterelnök a következő szavakkal mondott köszönetet a királynak:

Fogadjákérem Felséged, kegyelmesen azon hálanak és köszönetnek kifejezését, melyet velünk együtt az egész nemzet érez azért, hogy az országos kiállítást személyesen megnyitni méltóztatott és legyen oly kegyes a kiállítást megtekinteni.

A nagy követekkel folytatott beszélgetés után megindult a menet az iparsarnokba.

A merre a menet elhaladt, a királyi pavillontól az iparsarnokig, a sorfalat képező közönség soráiban lépésről-lépésre fölhangzott az éljenzugás. Az iparsarnok kapujából nézve folséges látványt nyújtott a menet s az egész térség, melynek utait számos ezer ember lepte el. A férfiak fekete öltönyét a hölgyek virágos tavaszi ruhái váltották föl és tarkították a képet; itt a katoná egyenruhák csillogtak a nap erősen tűző sugarai, ott pedig a piros napernyők egész sátorlábora látszott. Izgató látvány volt, midőn ez óriás embertömb a király megérkezéte egyszerre hullámzásba jött s rétegekről-rétegekre terjedt tovább az éljen riadalma.

A király bejárván kíséretével a kiállítást, ismételten kifejezést adott annak, hogy a kiállítás a legörvendetesebben meglepte s mielőtt távoztok, kijelenté, hogy okvetlenül meg fogja azt többször nézni, miután egyszeri látogatás mellett a gazdag anyagot még áttekinteni sem lehet.

Rudolf trónörökös távozásakor a kiállításra czélozva, ezt mondá: „Erre mi valóban büszkék lehetünk.” Délután 2 óra volt, midőn az udvari fogatok előálltak s a király és kísérete ugyanazon ragyogó menetben, az ezerekre menő közönség lelkesedése mellett visszatért a királyi várakba.

A megnyitási actusról jegyeztek fel egy mélyen megragadó jelenetet. Midőn Rudolf trónörökös elmondta beszédét s felhangzott a fényes gyülekezet éljenzése — a megkapó jelenetben a trónörökös odalépett Szechenyi Pál gr. miniszterhez s e szavakkal nyújtotta át a papírlapot, melyre saját betűivel volt az általa elmondott beszéd följegyezve: „Kívánja ezt emlékül megtartani? Szívesen adom.” Szechenyi gr. könyekig meglátva vette át a becces emléket.

Egy lépés az új ipartörvény életbe léptetéséhez.

A Nagy-Enyed városi elsőfoku iparhatóság mellé megbízottakul beválasztott 20 tagnak. Sajnosan kell jelez-nünk, hogy a tagok csak felelőszben jelentek meg ápril hó 29-én délután tartott alakuló gyűlések alkalmával, hol a tagok az 1884-beli új ipartörvény 178. §-ában nyert fontos teendőik sikeresebb elintézhete tekintetéből magukat osztályokba sorozták, illetőleg a teendőket magok között érzett hivatásuk és foglalkozásukhoz képest felosztották.

S hogy mily üdvös a törvény azon intentioja, miszerint az iparosok saját viszonyaikból kifolyó minden ügyeik elintézésében magok is résztvehessenek, arra fényes bizonyítékot szolgáltatott egy már bejelentve volt concret eset, melytől megalakulásuk után a megbízottak nyomban le is tárgyaltak; nem lehet eléggé méltányolni az iparos kereskedő tagok ez alkalommal tanusított hivatásuk felismerését és egészszeges felfogását, mely szerint a törvény magasan tartása mellett egyszersmind a méltányosság követelményeit is tekintetbe véve, elősegítették egy oly határozat hozatalát, mely amellet hogy a törvény követelményeinek megfelel, a felek részéről is megnyugvással fogadtatott.

Ezen tapasztalatból s az ez alkalommal kifejtett eszmecserén után sejteni lehet, hogy már nincs messze az

idő, midőn Nagy-E megismerkedvén a önként fognak jelen horauerjű „iparos t

A beválasztva kezölég lettek osztá

1. Az iskolák őrzésére: ifj. Winkl gyógyyszerész, Gráf

2. Az egyes tani viszonyok ellen nos debreczeni, Jac Tökés Imre, Szabac

3. Az elsőfoku ügyekbeni részvétel Cerner J. József, S Dunai Albert, Meza

Egy hét lefelé

toirre-al élenkítetté sorolunk fel egyes

legyen megjegyezni jäték a legjobb cul vidék legjobbjaihoz zsenyiné kitünő te

Vértésiné, Nagy Vil Mezei és maga az nak diszére válnána nek bemutatása a je jut a betanulásra.

Planquette m harangok” cz. operé árral a gyermekköz este pedig „Petőfi és „Utolsó szerelm asszony feleségem” toztak. Némi tartal és Deák oly darabol enyedi darabont”

elhisszük, hogy ez de higgyék el érdem tudják becsülni a k ily alkalommal lel módja van annak, cönösen meglegye magukkal.

A betet szép operette és „Egy bo Margit k. a. remek

Ma az „Emi Margit jutalmával D műve adatik utolsó

Felhívjuk köz fejezze ki színészei tember havára sziv

Midő

Hivat

S ill

Öröm

Midő

Palás

Meg

Váru

A fü

Alko

Hogy

Mind

...

Hogy

Ha h

Ha k

Sz

Dr. Smollett „H

Ugy kell len tében fekszik, me látni, hogy némel közelebbi éjet Bull barátjánai töltök, kópé, s ámbár a kö hogy mind végig tud mulatni vendé

1886

idő, midőn Nagy-Enyed város számos iparosai, rendre megismerkedvén a törvény önkormányzati jó szándékaival, önként fognak jelentkezni, hogy a reájok nézve oly nagy horuerejű „iparos testület” megalakítását sikeressé tegyék.

A beválasztva levő iparhatósági megbízottak következőleg lettek osztályozva:

1. Az iskolák látogatása és ottani viszonyok ellenőrzésére: ifj. Winkler János, Lázár Károly, Kovács József gyógyszerész, Gráf János, id. Kun József.

2. Az egyes mesterműhelyek látogatására és az ottani viszonyok ellenőrzésére: Vecsei Ferencz, Kovács János debreczeni, Jakab Károly, Straub János, Vilk Ede, Tókes Imre, Szabadi József.

3. Az elsőfoku iparhatóság mellé az ottan előforduló ügyekbeni részvételre, illetőleg meghallgatásuk végett: Czirner J. József, Sz. Sándor Miklós, Ungerpek Miklós, Dunai Albert, Mezei Károly.

Színészet.

Egy hét lefolyása alatt változatos és gazdag repertoírral élénkítette ügyes színigazgatónk az esteket. Nem sorolunk fel egyes részleteket lapunk szűk tere miatt; elég legyen megjegyeznünk, hogy az operette, színmű és vígjáték a legjobb kultiválásra talált és társulatnál, melyet a vidék legjobbjaihoz kell soroznunk. Oly tagok, minő Berzsényiné kitünő tehetségű Julia és Margit leányaival, Vértessiné, Nagy Vilma a nők közül, Dezséri, Deák, Szepesi, Mezei és maga az igazgató Tóth Béla, bármely társulatnak díszére válnának, együtt pedig teljes egészet képeznek bemutatni a jelzett műfajokban, feltéve ha elég idejük jut a betanulásra.

Planquette mindig kedvesen csilingelő „Cornevillei harangok” cz. operetteje, vasárnap délután leszállított helyárral a gyermekközönség öröme a „Peleskei nótárius,” este pedig „Petőfi ifjúsága” cz. színmű, hétfőn Dóczytól az „Utolsó szerelem,” azután a pompás humoru „Kisasszony feleségem” operette, az előadások jobbjai közé tartoztak. Némi feltűnést okozott, hogy oly tagok mint Dezséri és Deák oly darabokat választottak jutalmul, minő a „nagyenyedi darabont” és „Néma és majma.” Mi tökéletesen elhiszük, hogy ez némi spekulatív számításból is történt, de higgyék el érdemes színészeink, hogy Enyeden is megtudják becsülni a közönség kedvenceit, minek tehát éppen ily alkalommal lehüteni a várakozást?! Igen egyszerű módja van annak, hogy a közönség is a művész is kölcsönösen meglegyenek ilyenkor elégedve egymással és — magukkal.

A hetet szépen zárta be a „Szerelmi varázsital” cz. operette és „Egy boldogtalan asszony,” melyben Berzsényi Margit k. a. remekelt.

Ma az „Ember tragédiája,” holnap Berzsényi Margit jutalmul Dumas Sándor „Denis” 4 felv. színműve adatik utolsó előadásul.

Felhívjuk közönségünket, hogy tömeges pártolásával fejjeze ki színészeink iránti rokonszenvét, kiket jövő szeptember havára szívesen várunk vissza. **Referens.**

CSARNOK.

Elhivatás.

Midőn rózsá lón teremve,
Hivatása lett szépségét
S illatát környezetének
Örömeire hinteni szét.

Midőn meg a táj zöldellő
Palástja, az erdő támadt:
Meg lett adva hűse, — s tőle
Várunk s nyerünk enyhét, árnyat.

A fülmilt dalaival
Alkotta az östermészet,
Hogy ámuljon el szavára
Minden, — ha zeng a bűv' ének.

... S a lányka ily hivatásnak
Hogyan s mikor tesz eleget? —
Ha hallgat a szív szavára,
Ha követi azt és — szeret.

Ifj. Lugvigh János.

Szemelvények

Dr. Smollett „Humphry Clinker” cz. regényéből.

— Angolból Dr. M. — (Folytatás)

Ugy kell lenni, hogy a káröröm némileg természetben fekszik, mert misem mulattatóbb rám nézve, mint látni, hogy némely fajta egyéneket áltélelem gyötör. A közelebbi éjtel Bullford Tamásnál, nagybátyám egyik régi barátjánál töltök, ki közepes tehetsége mellett igen vig kópé, s ámbár a köszvény megbénította, el van határozva, hogy mind végig vígan éli világát s kiváló ügyességgel tud mulatni vendégein.

Családunkon kívül egy Frogmore nevű hájfejű béke-bíró s egy vidéki sebész is volt jelen vendégként; utóbbi úgy látszott házigazdánknak rendes látogatója s bizalmas embere volt. — Bullford ur megérkezésünk divánon feküdt, maga mellé elhelyezett mankóival, lábait párnákkal alátámasztva, de azért szíves istenhozott-tal fogadott s úgy látszott igen örült megérkezésünkre. — Vacsora után a háziasszony, ki felségesen énekelt és hárfázott, egy szép sonatával mulattatta a társaságot, de Tamás báró nagyon disznófűlt volt, ámbár úgy szinlette, mintha el lenne ragadtatva s kérte nejét, hogy saját szerzeményű dalaival mulatasson bennünket. De mihelyt a dal elkezdődött, ő és a bíró álomba szenderült, mikor pedig a dalnak vége volt, horkolva szökött fel s ily szavakra fakadt: „Oh beh dicső! milyennek találjátok urak? Fogtok-e még beszélni a ti Potti kisasszonyokról s más énekesnőitekről?” — Együttal azonban nyelve hegyével kidomborította egyik pófáját s felszémlem hamisan pislantott a sebészre s reám ki balfelől ültem. E néma játékot hangos hahotával fejezte be, melyet bármikor képes volt rögtönözni. Betegsége dacára éppen nem bőjtölt s nem vonakodott inni, mikor reá került a sor, — ellenkezőleg rajta volt, hogy gyorsan ürüljenek a poharak nem csak kínálással, hanem példaadással is.

Hamar beláttam, hogy a bárónak a sebész keze-lába volt. Rajta élesítette elméjét, reá szórta gúnyos megjegyzéseit, s ő volt végrehajtója bizonyos mókás kísérletekben, melyeknek olykor az idegeket alávetette. — Frogmore békebíró kitünő tárgy volt ilyes természetű kísérletekre, poczkos és simmaképű, ünnepélyes és bugyuta, nagy szorgalommal tanulmányozta az élettant, de semmit sem tanulmányozott annyira, mint a jólét (vagyis jóllakás) tudományát. — Ez a kövér kos gyakran szolgáltatott jó tréfaanyagot házigazdánknak s ez este is nem egyszer volt jól megtáncoztatva, de a báró tréfaszomját ezuttal kiválólag a Lismahago külső megjelenése, viselkedése s beszédmodora csiklandozta s szokott fogásaival meg is próbálta kikapni rajta, de azon küzdelmet juttatta eszembe, melyet egyszer egy fiatal vizsla s egy vén tövisdisznó közt láttam: A kutya ide-oda hempergette, körülugrálta, megugatta s nyivakolt neki, de valahányszor megakartá harapni, megsértette a száját s megszegeytenül szökött vissza. — A hadnagy, ha mentire hagyják, bizonyára mulatságos oldalát fordítja a társaság felé, de ha valaki megpróbálja őt e szerepbe belegratni, csökönyös lesz mint a szamar s kormányozhatatlan, mint a tanulatlan elefánt.

Több sikerült tréfát üttek a békebíróval, ki vacsoránál temérdek evett s különösen egy nagy tányér főtt gombát falt fel, s alig hogy lenyelte az utolsó falatot, a sebész komoly képpel azt a megjegyzést tette, hogy ezt a gombát szarvasgombának hívják s ez némely embernél mérgező hatást gyakorol. — Frogmore ur megütödvé ez észrevételre, némi zavarral kérdezte, hogy miért nem sziveskedett őt erre hamarabb figyelmeztetni? A sebész azt felelte, hogy mohó falatozása után biztosra vette, hogy ez ételhez szokva van, de miután mint látja, tart a következményektől, egy üveg orvosságot rendelt neki, mit a bíró azonnal megivott s rémület és nyugtalanság érzetével vonult hálószobájába.

VEGYES HIREK.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület lapunk számára a 137. számú gyűjtőivel sziveskedett megküldeni. Felhívjuk megyénk lelkes közönségét, hölgyeket, férfiakat, gazdagot, szegényt minden különbség nélkül: pártolják tehetségükhöz mérten ezen hatásaiban és eredményeiben kiszámíthatatlan fontosságú ügyet. Az alapító tagok 5 év alatt befizetendő 100 frtot, avagy ily értékű kötvényt, értékpapirt, a rendes tagok 6 éven át évenként 2 frtot, avagy egyszerre 10 frtot, pártoló tagok, kik 3 éven éven át 1—1 forintot fizetnek. Elfogadunk továbbá bármilyen csekély adományt is, ami a jótékony célt előmozdítja. Az adakozásokat, aláírásokat lapunk szerkesztőségéhez kérjük küldeni. A „Közérdek” szerkesztősége.

— Megyénk főispánjává, amint biztos forrásból értesülünk, báró Kemény Kálmán országgyűlési képviselő, báró Kemény György torda-aranyosmegyei főispán fia fog kineveztetni.

— Lőnhart püspök ő nmltga folyó hó 31-én fogja a bérmálás szentségét városunkban kiszolgáltatni. Miután a rom. kath. aaknak ily nevezetes ünnepélye pár évtized óta nem volt s püspök ő nmltsága magas hivatása elfogadása óta először fogja Enyedet meglátogatni, hisszük, hogy ugy a bérmálás szentségét tömegesen fogják a buzgó hívek felvenni, valamint ő nmltgát, mint ritka kedves vendéget valláskülönbség nélkül fogjuk ünnepélyesen fogadni.

— Necrolog. Kovács János brassói postatisztviselő kedves ifju neje; Tóth Sarolta, barátosi Tóth Ferencz megyei jegyző leánya, mint mély sajnálattal értesülünk, elhalt. Béke a korán elköltözött hamvaira!

— A közművelődési egyesület első rendes tagján lapunk ivén Kricsori Lajos iratkozott be, ki a 2 frt tagdíjt be is fizette. Reméljük, hogy számos követője lesz.

— Felhívás. Nagy-Enyed város képviselő testülete f. hó 1-én tartott közgyűlése egyhangú elhatározásával tanácsot megbizta a budapesti orsz. kiállítás meglátogatni szándékozó Nagy-Enyed városi két iparos részére, tekintettel azokra, a kik készítményeikkel a kiállításban részt vettek, a jelentkezők közül, a városi pénztárból személyenként 30 frt utazási segélyt kiutalni. Felhívtnak azért érdekeltek iparosok, kik ezen szép ajánlatot igénybe óhajtnak venni, ebbeli szándékuknak személyesen vagy írásban leendő kijelentésére a tanács irodában f. hó 20-ig jelentkezni. Nagy-Enyeden, 1885. május 7-én. — A városi tanácsból.

— Lakásváltatások. Szentgyörgynapi költözések alkalmából a következő lakásváltatásokat regisztráljuk: Kovács Gyula polgármester költözött a Hagedűs tanár Bethlen-utcai lakására, dr. Winkler Albert városi főorvos id. Winkler János magyarutcai házába.

— Kövezés. A múlt héten megkezdődött a tövis-utcai járda kövezése. Kívánatos volna, hogy ezuttal a nagyhídtól a Szentkirály-utca torkolataig eső uton részlet egyenletes emelkedéssel feltöltessék.

— Testgyakorlat. Örömmel jegyezzük meg, hogy a helybeli polgári iskola több tornaszekőzt rendelt meg, melyek a leányiskolák kertjében nem sokára fel fognak állatni.

— Kirándulás. A helybeli korcsolyázó egyesület köréből a pünkösdi ünnepeken társas kirándulás tervezetik Toroczkóra és a Tordahasadékra.

— Csatornázás. Elismerésre méltó azon buzgalom és szakértelem, melylyel a ref. egyházköztség a vár körüli házak szűk udvarait csatornázatja s a Várból is jó vízlevezetőt készített. A közegészségügy érdekében mentől több ily tény örömmel jegyeznünk fel.

— Folyó hó 8-án s azt megelőzőleg tartott országos vásárunk gyengén ütött ki. Nem volt igazi „sokadalom.” A marhavásáron pompás példányokat láttunk, de a gazdák ugy a rendkívüli takarmányhiány, mint a kereslet csekélysége miatt lenyomott árak miatt méltán panaszkodhattak.

— Száz évesek egylete. Balatonfüreden 1873-ban csupa jókedvű, bonvivant emberekkel oly egyesület alakult, melynek tagjai — fittyet hányva a mulandóságnak — arra kötelezték magukat, hogy 100 év múlva, vagyis 1973. jul. 13-án éjjel 12 órakor légyottot adnak egymásnak egy balatonparti kis korcsmában. Az egyesületbe 73-an léptek be s van köztük festő, író, zeneszerző, katoná, pap, színművész, orvos, bölcsész stb. Azóta 12 év mult el, hiányzik még tehát teljes 88 év. Vajjon a beköszöntő furdósaisont üdvözölhetik-e mind a 73-an?

— Találó válasz. Egy tengeri fürdőben időző időske kereskedő pár gyengédebb fele kedélyeskedni akarván férjével, a következő kérdést intézte hozzá: „Ugy-e bár, kedves Adolf, láttad, hogy fürdés közben a hullámok miként csökoltak engem?” „Igen, kedves Hermin, — szólt a férj — de azután azt is láttam, hogy miként tájtékoztak dühökben, midőn a partra értek.”

— Egy nagyevő. Mióta dicsőségesen uralkodott XIV. Lajos francia király meghalt, ki tudvalevőleg minden idők nagyevőinek a legnagyobbika volt, senki sem fejtett ki oly kitünő evési képességet, mint Bécsben most elhalt Abt, udvari karmester. Tőle eredt e mondás is: „A lud igen csinos madár, de van egy szörnyű ostoba hibája: egy embernek kiesit sok, kettőnek pedig igen kevés.” — Abt egy este rendes vendéglőjéből meglegedetten haza felé ballagván, megszólítja egy ismerőse: „Karmester ur ma bizonyosan valami rendkívül kitünő edelt vacsorált.” „A hogy vesszük, — volt a válasz — egy pulyka volt.” „Sokan voltak hozzá?” „Azt nem mondhatnám éppen, csak ketten voltunk; én, meg a pulyka.”

— Az „Ország-Világ” 18-ik (május 2-iki) száma két és fél iven a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. Valóságos ünnepi szám ez, a kiállítás megnyitására alkalmából. A közlemények sorát Degre Alajos „Kiállítás láz” című pezsgő humorral irt elbeszélése nyitja meg. Ezt követi Kiss József „Egy cassettel” című gyönyörű költeménye. „A mi kiállításunk” ezimel emelkedett hangu alkalmi ezik van Benedek Elek től, s e ezikkel kapcsolatban a kiállítás története és a kiállítás épületei, melyek nagybbrészt képekben is bevannak mutatva. A többi közlemények következők: „A falu urai”, Tolnay Lajos regénye; „A lég lakóiról”, természetrajzi csevegés Lévai Sándortól; „Hogy ment haza az öreg Plunkett”, Bret Harte elbeszélése; „A ki a becsületét kereste”, érdekes rajz a katonai életből Tábori Róberttől; „Tavaszi képek”, (bécsi társza) Kaposi Bélától; „A haza”, Catulle Mendés költeménye Bogdánffy Lajos fordításában; „A hét története” Székely Huszártól; „A divat a kiállítás” Mariettától; „A bárónó levelei”, Rákosi Jenő bohózatának ismeretése b. e.-től. A képek sokasága és szépsége minden várakozásunkat felülhaladja. Az első oldalon van Rezső trónörökös, mint a kiállítás védnökének legújabb művész kiemelkedő képe Mayerhoffertől; a kiállítás vezérferfiainak arcképei, a kiállítási épületek rajzai, a kiállítás főkapuja Linek Lajos művész rajzában, képek a kiállítás környékéről, a kiállítás helyrajza és egy szép genre-kép. Az állandó rovatok is rendkívül gazdagok, még pedig: tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, nők világa, könyvpiacz, vidéki élet, sport, hűmör, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára január—decemberre 10 frt, január—júniusra 5 frt, április—júniusra 2 frt 50 kr. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 forint, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 forint 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, Gránátos-utca 6-dik szám.

KÖZGAZDASÁG.

Az örökzöld-fák ültetése.

A természet igen böles berendezése, hogy nem minden fát és növényt kell ugyanazon időben ültetni. — Ha minden fát és növényt ugyanazon időben kellene ültetni sok gazda, kertész és gyümölcsstermelő az ültetés idején nem tudná, hogy hova legyen a sok dologtól és nem is volna képes minden ültetést helyesen végezni.

Sokan, ugy látszik, nem ismerik a természet ezen böles berendezését és igazán azt hiszik, hogy minden fát és növényt mindjárt a tavasz kinyitakor el kell ültetni. Nyakra-tőre sietnek tehát minden elültetendő elültetésével, nagyon sokszor természetesen a munka minőségének rovására.

Figyeljük meg a természet menetét. Midőn a tavaszi napsugarak megérintik a fák és esernyők rügyeit és a fánedv vezetékét, erre a különféle fák és esernyők különböző feleletet adnak. — Némelyekben nagyon gyorsan megindul a nedv áramlása, másokban mérsékeltbben, ismét másokban csak nagyon vontatva.

A ribiszke és pöszméte bokrok például oly gyorsan kihajtanak, mint a villámvonat. Ma még szárazak és kopaszak, holnap már egészen zöldek, kiterjedt lombozattal.

A gyümölcsfák és szőlő nem sietnek így. Egy pár napig tartó meleg tavaszi idő ezeknek még nem imponál. Miadonáltal tanácsos ezeket is pinczében vagy valamely hűvös északi helyiségben tartani, míg ültetésükre kerül a sor, mert a kihajtott fák ültetése bajos dolog.

Világos tehát, hogy először ültessük el a pöszméték stbbit és a gyümölcsfákkal ráérünk azután.

Ami az örökzöldet illeti, a mikről itt szólni akarunk, ezek ismét más-más szempont alá esnek. Ezekre ugyanis nem áll az a szabály, hogy a vegetatio megindulása után bajos az ültetés. Sőt a tapasztalat azt bizonyítja, hogy az örökzöldeket akkor legjobb ültetni, mikor rügyeik már már dagadni kezdenek.

Ezt sokan nem tudják és egyszerre ültetik az örökzöldeket a többi fákkal és esernyőkkel. Innen a sok balsiker.

Tanácsos az örökzöld csemetékét a többi csemetével nem egyidőben szerezni be, hanem később, mondjuk májusban, sőt oly években, melyekben a vegetáció visszamarad, még júniusban is ráérünk az örökzöldeket beszerezni és elültetni.

Az örökzöldek Achilles-sarka a gyökérzetben van. Ha ez egyszer kiszáradt, ritkán tér magához. Lényeges tehát, hogy az örökzöldek gyökérzetét a szállításkor és általában midőn nincsenek elültetve, a nap és szél szárító hatása ellen megvédjük. Ugyanezért tanácsos az örökzöldet felhős, boros időben kezelni. Ha sokkal van dolgunk, pl. mikor sövényt akarunk belőlük csinálni, az alkalmas elültetési időig tartunk egy nedves földdel megtöltött árokban.

A mi az ültetést illeti, fődolog, hogy a föld szoros érintkezésbe hozassék a gyökerekkel, mi azáltal éretik el, ha a földet jól letaposunk. Valószínű, hogy az örökzöldek-nél is jónak bizonyulna a budai sváboknak a „M. F.”-ben az idén ismertetett azon eljárása, hogy az ültetendő fák gyökereit közvetlenül az ültetés előtt hig sárba mártják. A földet a fák körül természetesen minden esetben fel kell tölteni.

Ha a talaj elég nedves, nem szükséges öntözni, ha azonban száraz, öntsünk az ültető gödörbe, mielőtt az teljesen feltöltetnék, egy veder vizet. A feltöltött földet borítsuk be szalma- vagy szénatakaróval és hagyjuk ezt rajta az első esztendőben.

Ha száraz az időjárás, hetenkint egyszer öntözzük meg a fákat a takarón keresztül. Néha-néha távolítsuk el a takarót és lazítsuk meg egy kissé az alatta levő talajt. Ily eljárás mellett az örökzöld-fa ha különben egészséges, csakhamar gyökeret ver, kihajt és már az első esztendőben fog nőni, ámbár csak mérsékeltlen, de egészségesen.

Végezetül megjegyzem még, hogy az örökzöld fákat már augusztusban is ültettek át sikerrel. Ekkor természetesen már az ez évi hajtások megértek és megkeményedtek. — Augusztusban rendszeren száraz a talaj, ha tehát ilyenkor ültetnénk, erősen kell öntözni.

* A fák magasságát megmérhetni következő igen egyszerű módon: Bármily hosszú botot dugjunk a földbe s rajzoljunk körülötte egy akkora kört, melynek átmérője olyan hosszú, mint a mekkora a botnak a földből kiálló része. Midőn a bot árnyéka a kört érinti, éppen akkora, mint a bot maga. Ugyanakkor mérjük meg az illető fának árnyékát is, mely a fa magasságának pontosan megfelelő.

* Borax mint fertőtlenítő szer. A borax, mely-

nek kiváló antiszeptikus hatására már Dumas is figyelmeztetett, de Cyon szerint minden hátrány nélkül naponként egész 15 grammos adagokban bevihető az emberi testbe. Mivel Cyon tapasztalatai szerint a borsav és borax hathatós szer mindama bajok ellen, melyeket élősdiek és mikrobiai okoznak, igen valószínű, hogy kolera ellen is igen jó szolgálatokat tenne, amit különben az a körülmény is bizonyít, hogy e borzasztó betegség a borsav-gyárak munkásait még mindig megkímélte. De Cyon szerint sok betegségnek veheti elejét az, a ki borsavas oldattal mosdik és naponként körülbelül 6 gr. boraxot kever ételébe.

— **Piaci árjegyzék.** Nagy-Enyed, 1885. május hó 7-ről. Egy hectoliter tisztabuza 6 frt 40 kr, rozs 4 frt 25 kr, elegy buza 5 frt — kr, törökbuza 4 frt 50 kr, zab 2 frt 90 kr. Egy kiló marhahús 44 kr, sertéshús 40 kr, borjúhús 36 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 7309—1884.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság részéről közlé, hogy a kir. kincstár végrehajtható 75 frt 86 kr tőke, ennek 1882. évi szept. 28-tól járó 6% kamatai követelésének kielégítése végett végrehajtható szentendő Kriszta Vaszília lui Kosztandin-nak a muzsina 27 számú tjkvben A+ 1-16. rsz. 46 a), 46 b), 674. 675. 676. 770. 776. 785. 859. 860. 910. 1504. 2248. 2263. 2310. 2391/a. 2391/b. 2724. 2891. 3044. 3077. hr. sz. alatt foglalt fekvő-ségei 404 forint megállapított kikiáltási árban Muzsina község előljárási helyiségében 1885. évi május hó 16-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áról is eladandak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilváníttott értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli tekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Muzsina község előljárási-ságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóságtól. Nagy-Enyeden, 1885. febr. 18-án.

Sz. 462—1885.

tkvi

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által közlé, hogy Gligor Joana végrehajtható Korkos Simion végrehajtható szentendő ellen 115 frt, 6 drb es. kir. arany tőke és járuléka végrehajtható az abrudbányai kir. járásbíró területéhez tartozó Abrudbánya község 228. 236. számú tjkvben foglalt következő ingatlan: 228 sz. tjkvben 1275 $\frac{1}{2}$ zuzdaórház, 1275 $\frac{1}{2}$ legelő 841 frt, 236 sz. tjkvben 470. ház, 471. kert 51 frt Korkos Simiont illető $\frac{1}{4}$ részt és tartozékai abrudbányai tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1885. évi május hó 23-án d. e. 10 órakor becsár-áron alól is a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét az árverés után azonnal, más felét ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári m. kir. adó,

mint bírói letéti hivatalnál a 39435—884. számú igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

M. kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság. Abrudbányán, 1885. március hó 8-án.

Gelei.

m. kir. jbró.

Sz. 291—1885.

tkvi

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által közlé, hogy torvai Koch Ferdinand végrehajtható Onetiu Petru Flescu végrehajtható szentendő ellen 400 frt tőke, ennek 1880. július 4-től járó 6% kamatai s járuléka végrehajtható a topánfalvi kir. járásbíró területéhez tartozó Albab község 805 számú tjkvben foglalt következő ingatlan: 9918. kaszáló, 9924 legelő, 9946. in. gatlan, 9949. erdő, 10168. kaszáló, 10169. kaszáló, 10174. erdő, 10175. erdő, 10219 kaszáló, 10220. kaszáló, 10223. szántó, 10224. szántó, 10246. szántó, 10270. szántó, 10248. kert, 10249. ház 362 frt és tartozékai Albab községben község házánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1885. évimájus hó 21-én d. e. 10 órakor becsár-áron alól is a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét az árverés után azonnal, más felét ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári m. kir. adó, mint bírói letéti hivatalnál a 39425—884. számú igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

M. kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság. Abrudbányán, 1885. február hó 19-én.

Gelei.

m. kir. jbró.

Sz. 460—1885.

tkvi

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság által közlé, hogy Porutz Gyula végrehajtható David Juon I. Petru végrehajtható szentendő ellen 103 frt tőke, s járuléka végrehajtható az abrudbányai kir. járásbíró területéhez tartozó Muska, község 47 sz. tjkvben foglalt következő ingatlanból David Juon I. Petru illető felerészére 197. legelő, 198. erdő, 1048. kert, 1049. ház 1050. malom, 1051. kaszáló, 1052. kavicsas, 1827. legelő, 1828. legelő, 1829. legelő, 1830. legelő, 1885. kaszáló, 1886. kaszáló, 1887. kaszáló 1888. kaszáló, 1899. szántó, 1900. legelő, 1901. legelő, 1902. szántó, 2091. legelő, 2093. legelő, 2099. szántó, 2100. szántó, 2510 kaszáló, 2540. szántó, 2547. legelő, 3264. legelő 364 forint, időközben Lázár Pável Sámton és neje Burán Paraschiva nevére a 404 számú tjkvbe átvitt 1643. szántó, 1644. koliba, 1647. legelő, 1648. szántó és tartozékai Muska községben a község házánál megtartandó nyilvános bírói árverésen 1885. évi május hó 22-én d. e. 10 órakor becsár-áron alól is a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét az árverés után azonnal, más felét ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári m. kir. adó, mint bírói letéti hivatalnál a 39425—884. számú igazságügyminiszteri letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

M. kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság. Abrudbányán, 1885. március hó 8-án.

Gelei.

m. kir. jbró.

Egy Sigl-féle nyolcz lóerejű gőzcséplőgépet eladó, értekezhetni Czirner J. József ural Nagy-Enyeden.

Van szerencsénk a nagyérdemű városi és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy

esetleges halálesetek alkalmára

GYULA-FEHÉRVÁRT, A PIACZ-SORON

egészen
UJONNAN
és
FÉNYESEN
berendezett

TEMETKEZÉSI INTÉZETET
nyitottunk.

Főtörekvésünk odajáruland, hogy a lehető legjutányosabb ár, pontos és gyors szolgálat által a nagyérdemű közönség teljes megelégedését kiérdemeljük.

Gyula-Fehérvárt, 1885. május hóban.

Tisztelettel
DUDUCZ PÉTER és TÁRSA,
temetkezési intézet tulajdonosok.

1-3

Ny. Wokál János gyorsajtóján Nagy-Enyeden.

Szerkesztői
Nagy-Eny
A KIADÓHIV
hová
lap szellemi r
közlemények k
Kiadóhiv
Wokál János Köny
hová
az előfizetése
bérmentesen k
Kéziratok nem ad

Sz

(B.) Lapunk
jobbán körvonal
egyik kitűnő fia
észi közművelőd
Károlyhoz intézet
üres hangzatnak,
tanácsot ad, ha
gondolt tanácsait
huzafias köteless
oly buzgalommal
készséggel miud
rejük jövőnk biz

Ime a level
Nagysá
Az Erdélyre
alakulása körüli
gán elfoglaltság,
dályoztak eddig

S megvallo
„Közművelődési
elemet a Királyl
tőle, hogy elhib
győződve azonba
moly irányáról,
mindenek előtt,
nek megtestesítő

Mint Szent Is
gyar eredetű pol
szág minden izé

Ezen czél e
dés mai színvon
res munkása, me
ségek iránt, val
szülőtséget a m
jogra fekteti
külsőségében
nyegbe, demoe
tőrekszik, hogy

T

Egy

„De mit ads

még tened kell?

„Semmim si

anya, „de elmege

„Nincs neke

anyóka, „de ide a

tudod mily szép.

az én teher hajna

„Nem kíván

az anyja, s odaadt

anyóka hófehér h

Bement azt

csodálatosan össze

jáczintok iverghar

zsák, mint egy na

vigan tenyésztett, a

tekerődtek s feke

pompás pálmák. t

tömjén. Neve volt

denik egy ember

tak, az egyik Chi

a föld kerekén. V

ten egymás melle

volt aztán egy-egy

körülzseggé jó ap